

Sygn. akt: III U 1766/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Załęska-Bartkowiak
Protokolant:	sekretarz sądowy Emilia Kowalczyk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 9 września 2014 r. w O.

sprawy z odwołania T. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy w zw. z wypadkiem przy pracy

na skutek odwołania T. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 04.10.2013r. znak (...)

orzeka:

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje T. C. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy na okres od dnia 01.07.2013r. do dnia 31.05.2015r.;
- stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 04.10.2013r. Oddział ZUS w P. odmówił T. C. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy.

T. C. odwołał się od tej decyzji. Stwierdził, że nadal jest niezdolny do pracy w związku z wypadkiem przy pracy.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Podniósł, że w przypadku odwołującego się nie zostały spełnione przesłanki wymagane do przyznania mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy. Wynika to z faktu, że zarówno lekarz orzecznik ZUS jak i komisja lekarska ZUS uznali, że nie jest on osobą niezdolną do pracy.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

T. C. podczas pracy w dniu 04.07.2011r. doznał amputacji prawego kciuka. Dokonano replantacji tego kciuka. Następnie był wielokrotnie rehabilitowany.

Organ rentowy uznał, iż zdarzenie to było wypadkiem przy pracy. Przyznał T. C. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w zw. z wypadkiem przy pracy na okres od dnia 01.01.2013r. do dnia 30.06.2013r.

W dniu 28.06.2013r. T. C. złożył w O/ZUS wniosek o przyznanie mu na dalszy okres prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy. Po zbadaniu wnioskodawcy lekarz orzecznik ZUS w orzeczeniu z dnia 05.08.2013r. uznał, iż nie jest on niezdolny do pracy. Na skutek wniesionego przez T. C. sprzeciwu – jego stan zdrowia był badany przez komisję lekarską ZUS, która w orzeczeniu z dnia 25.09.2013r. zajęła analogiczne stanowisko.

W oparciu o to orzeczenie zaskarżoną decyzją ZUS odmówił T. C. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgodnie z art.6 ust.1 pkt 6 ustawy z dnia 30.10.2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (tekst jedn. Dz.U. z 2009r. Nr 167, poz. 1322) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje na podstawie tej ustawy ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.

Definicję osoby niezdolnej do pracy podaje art. 12 ust. 1-3 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2013r., poz. 1440 ze zm.), który stanowi, iż jest nią osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu, przy czym całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, zaś częściowo niezdolna do pracy jest osoba która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Przepisy ustawy o emeryturach i rentach z FUS na mocy art. 17 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w sprawach nieuregulowanych w ustawie wypadkowej znajdują zastosowanie przy ustalaniu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy.

W świetle powyższych przepisów skuteczność odwołania T. C. zależna była od wykazania przez niego, że jest on osobą niezdolną do pracy w związku z wypadkiem przy pracy.

Na okoliczność stanu zdrowia odwołującego Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych: neurologa i chirurga-ortopedy.

Biegli po zbadaniu odwołującego oraz po zapoznaniu się z jego dokumentacją medyczną rozpoznali u niego: stan po replantacji kciuka prawego z istotnym ograniczeniem funkcji kciuka i prawej dłoni, zespół bólowy kręgosłupa lędźwiowego i przykurcz D. palca IV dłoni prawej. Biegli uznali, że odwołujący jest częściowo niezdolny do pracy w dalszym ciągu na okres do dnia 31.01.2015r. i niezdolność ta ma związek z wypadkiem przy pracy w dniu 04.07.2011r. (k.13-14).

W uzasadnieniu opinii biegli wskazali, że badaniem przedmiotowym stwierdzono istotne dysfunkcje prawego kciuka przesądzające o upośledzeniu sprawności całej dłoni. Podnieśli, że odwołujący wymaga i oczekuje na dalsze zabiegi rekonstrukcyjne poprawiające ruchomość czynną kciuka w stawach IP i MCP. Przy czym po zabiegu lub zabiegach operacyjnych niezbędna będzie dalsza długotrwała rehabilitacja. Zdaniem biegłych odwołujący nie może wykonywać prac fizycznych wymagających podnoszenia i przenoszenia ciężarów, prac precyzyjnych wymagających sprawności obu dłoni. Dlatego uwzględniając zawód wykonywany przez odwołującego biegli uznali, że jest on osobą częściowo niezdolną do pracy.

Organ rentowy wniósł zastrzeżenia do tak brzmiącej opinii. Stwierdził, że opis badania przedmiotowego dokonany przez Komisję Lekarską ZUS jest odmienny od opisu badania przeprowadzonego przez biegłych. Nadto ZUS podniósł, że odwołujący ma 31 lat, jest elektromechanikiem i absolwentem technikum handlowego, prowadzi własną działalność gospodarczą – jest monterem stolarki okiennej i zatrudnia 1 pracownika. Zdaniem organu rentowego te okoliczności powodują, że pomimo konieczności dalszego leczenia i usprawniania, stopień upośledzenia funkcji organizmu nie powoduje niezdolności do pracy zgodnie z kwalifikacjami. W konkluzji ZUS wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego ortopedy i neurologa (k.24-25).

Sąd uwzględnił wniosek organu rentowego i dopuścił dowód z opinii biegłego ortopedy i neurologa.

Biegli po zbadaniu odwołującego oraz po zapoznaniu się z jego dokumentacją medyczną rozpoznali u niego: stan po przebyłym zabiegu operacyjnym replantacji kciuka prawego dnia 04.07.2011r. Znaczne upośledzenie funkcji ruchowej kciuka prawego, zespół bólowy kręgosłupa L-S bez cech podrażnienia korzeni nerwowych i przykurcz D. palca IV ręki prawej. Biegli uznali, że odwołujący jest częściowo niezdolny do pracy w dalszym ciągu na okres do dnia 31.05.2015r. i niezdolność ta ma związek z wypadkiem przy pracy w dniu 04.07.2011r. (k.43-46).

W uzasadnieniu opinii biegli podnieśli, że odwołujący doznał dnia 04.07.2011r. amputacji kciuka prawego. Był leczony operacyjnie, przeszedł zabieg replantacji. Leczenie zostało uzupełnione rehabilitacją. Pomimo zastosowanego leczenia funkcja ruchowa kciuka prawego pozostaje znacznie upośledzona, utrudniając wykonywanie czynności dnia codziennego, zwłaszcza w zakresie czynności precyzyjnych. Zdaniem biegłych funkcja kciuka prawego od chwili wypadku nie uległa poprawie, a właśnie taki stan kciuka prawego odwołującego był podstawą orzekania przez ZUS okresowej niezdolności do pracy. W związku z powyższym biegli uznali, że odwołujący jest nadal osobą częściowo niezdolną do pracy na okres 2 lat, co pozwoli mu na kontynuację leczenia operacyjnego i rehabilitację po przebyłym zabiegu.

Organ rentowy nie zgodził się z opinią. Stwierdził bowiem, że odwołujący już zaadaptował się do kalectwa, prowadzi działalność gospodarczą, zatrudnia 1 osobę, a w momencie operacji będzie mógł wykorzystać zwolnienie lekarskie. W konkluzji wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego neurologa i ortopedy-traumatologa (k.60-61).

W ocenie Sądu Okręgowego należało podzielić wywody i wnioski zawarte w pisemnych opiniach biegłych sądowych. Na okoliczność stanu zdrowia T. C. wypowiedziały się dwa zespoły biegłych składające się z lekarzy specjalizujących się w schorzeniach, które były efektem wypadku przy pracy, któremu uległ odwołujący. Wnioski biegłych zostały sformułowane po przeprowadzeniu wywiadu, badaniu odwołującego się i analizie dokumentacji medycznej zgromadzonej w związku z występującym u niego urazem. Wnioski wynikające z opinii są jasne, zostały poparte logiczną argumentacją, z której wynika, że wypadek przy pracy spowodował u T. C. częściową niezdolność do pracy w związku z wypadkiem przy pracy.

Przy rozstrzygnięciu tej sprawy Sąd miał także na uwadze, że w wyroku z dnia 03.02.2010r. Sąd Najwyższy stwierdził, że Sąd musi zwrócić się do biegłego, jeśli dojdzie do przekonania, że okoliczność mająca istotne znaczenie dla prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy może zostać wyjaśniona tylko w wyniku wykorzystania wiedzy osób mających specjalne wiadomości. W takim przypadku dowód z opinii biegłego z uwagi na składnik wiadomości specjalnych jest dowodem tego rodzaju, że nie może być zastąpiony inną czynnością dowodową ani wnioskowaniem na podstawie innych ustalonych faktów (II PK 192/09, LEX nr 584735). Natomiast w wyroku z dnia 03.11.2009r. Sąd Najwyższy stwierdził, że Sąd nie może samodzielnie dokonać ustalenia dotyczącego stanu zdrowia i stopnia naruszenia sprawności organizmu pod kątem zachowania lub braku zdolności do pracy. Nadto w wyroku z dnia 03.09.2009r. Sąd Najwyższy stwierdził, że gdy sprawa wymaga wiadomości specjalnych, to Sąd nie może rozstrzygać wbrew opinii biegłych (II UK 30/09, LEX nr 537018).

Nadto zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem judykatury - Sąd na wniosek którejkolwiek ze stron postępowania nie musi dopuścić dowodu z dodatkowej opinii biegłych, jeśli uzna, że ekspertyzy, którymi dysponuje, są wystarczające do wyjaśnienia jego stanu zdrowia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17.01.2012r. I UK 195/11). Natomiast w wyroku z

dnia 16.09.2009r. Sąd Najwyższy stwierdził, że potrzeba powołania innego biegłego powinna wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczas złożonej opinii (I PK 79/09, LEX nr 553670). Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 28.02.2012r. podniósł, że Sąd nie ma obowiązku dopuszczenia dowodu z opinii dalszych biegłych, jeżeli przedłożona już opinia nie zawiera luk, nie jest niekompletna, odpowiada na postawione tezy dowodowe, jest jasna, czyli należycie uzasadniona i weryfikowalna, pozwala zrewidować organowi orzekającemu zawarte w niej rozumowanie co do trafności wniosków końcowych, naświetla wyjaśniane okoliczności z punktu widzenia wiadomości specjalnych przy uwzględnieniu zebranego i udostępnionego biegłemu materiałowi sprawy (VI ACa 1124/11, LEX nr 1162565). Sąd Apelacyjny w Lublinie w wyroku z dnia 25.08.2011r. stwierdził natomiast, że niedopuszczenie dowodu z kolejnej opinii biegłego jest prawidłowe w sytuacji, jeżeli opinia nie odpowiada oczekiwaniom strony i nie zgłasza ona żadnych merytorycznych uwag do opinii. Samo stwierdzenie strony, że się z nią nie zgadza, nie oznacza, że opinia jest wadliwa (I ACa 316/11, LEX nr 1095795).

Mając to na uwadze, Sąd doszedł do wniosku, że brak jest podstaw do dopuszczenia dowodu z opinii innych biegłych. Z pisma organu rentowego wynika jednoznacznie, że wniosek o sporządzenie kolejnej opinii jest złożony jedynie dlatego, że biegli odmiennie ocenili stan zdrowia odwołującego aniżeli organ rentowy. Pismo to nie zawiera żadnych uzasadnionych argumentów przemawiających za uwzględnieniem wniosku o powołanie dowodu z kolejnej opinii biegłych. Z tych względów Sąd oddalił wniosek ZUS o dopuszczenie dowodu z opinii innych biegłych w oparciu o art.217§3 kpc, uznając, że sporne okoliczności zostały już dostatecznie w sprawie wyjaśnione.

Ustosunkowując się jednakże do zarzutów organu rentowego, podnieść należy, że okoliczność, iż odwołujący jest przedsiębiorcą i zatrudnia 1 osobę, nie stanowi przeszkody w uzyskaniu prawa do renty, jeśli spełnia ku temu warunki. Należy zwrócić uwagę, że odwołujący nie ograniczał się do wykonywania prac nadzorczych w ramach własnej działalności gospodarczej polegającej na montażu stolarki okiennej, drzwi i bram garażowych, lecz te prace sam wykonywał. Właśnie podczas wykonywania tych czynności doszło do wypadku przy pracy, czyli amputacji kciuka. W chwili obecnej takich czynności wykonywać nie może. Z zeznań odwołującego wynika, że aktualnie zmuszony był zaprzestać prowadzenia działalności gospodarczej. Wprawdzie dnia 04.06.2014r. przeszedł w szpitalu w T. kolejny zabieg operacyjny polegający na implantacji zginacza kciuka. Przy czym był to pierwszy etap i czekają go jeszcze trzy dalsze zabiegi i rehabilitacja. Nadal pozostaje znacznie upośledzona funkcja kciuka, a tym samym cała ręka, utrudniając wykonywanie nawet czynności dnia codziennego, zwłaszcza w zakresie czynności precyzyjnych. Odwołujący nie może podnosić ciężarów, nie może wykonywać prac wymagających sprawności obu dłoni. Tym samym w znacznym stopniu utracił zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji, co czyni go osobą częściową niezdolną do pracy i niezdolność ta ma związek z wypadkiem przy pracy.

Sąd przyznał odwołującemu rentę do dnia 31.05.2015r. Jest to okres wynikający z drugiej opinii sporządzonej przez biegłych. Sąd uznał bowiem, że biegli, sporządzając tę opinię w kwietniu 2014r., mieli możliwość postawienia bardziej aktualnej diagnozy co do czasu trwania niezdolności aniżeli pierwszy zespół biegłych sporządzających swą opinię w styczniu 2014r.

Mając to na uwadze, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję.

Zgodnie z treścią art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Sąd był zobowiązany, przyznając odwołującemu prawo do renty, do zamieszczenia z urzędu w sentencji wyroku rozstrzygnięcia w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego odnośnie nieustalenia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. W ocenie Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie nie istniały podstawy do obciążenia odpowiedzialnością organu rentowego za nieprzyznanie odwołującemu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy już na etapie postępowania przed ZUS.

Sąd miał w tym względzie na uwadze fakt, że aby Sąd mógł dokonać analizy stanu zdrowia odwołującego, konieczne było zasięgnięcie opinii dwóch zespołów biegłych. Tym samym brak jest podstaw do obarczania ZUS-u za to, że nie przyznał renty już na etapie własnego postępowania.

Z tych względów orzeczono jak w punkcie 2 wyroku.